A nemzeti könyvtár balkáni feladatai – Bajza József 1915-ös memoranduma

2012/11/15

Dr. Bajza József

[1]Az ELTE BTK Történelemtudományok Doktori Iskolája szervezésében 2012. november 22-én az ELTE-BTK Kari Tanácstermében (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A.) megrendezésre kerül „*A mindennapi élet változásai és ennek politikai és gazdasági aspektusai a 19–20. században*” című egész napos doktorandusz konferencia, melyen munkatársunk, Szőts Zoltán Oszkár a fenti címmel tart előadást.

„Az első világháború nem a tétlenség időszaka volt az Országos Széchényi Könyvtár számára, mely ekkor még a Magyar Nemzeti Múzeum osztályaként működött. 1914 augusztusában döntés született egy világháborús gyűjtemény létrehozásáról, mely számára valamennyi, a háborúra vonatkozó dokumentumot össze kívánták gyűjteni. A grandiózus vállalkozás árnyékában született egy másik gyűjteményszervezési tervezet is, mely a gyakorlatban nem került megvalósításra, mégis érdemes a részletesebb bemutatásra. A tervezetet – melyben egy balkáni gyűjtemény háború utáni létrehozásának lehetőségét boncolgatja – 1915. augusztus 2-án juttatta el Fejérpataky László könyvtári osztályigazgató feletteséhez, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatójához, Szalay Imréhez. A tervezet alapját képező memorandumot – mely két évvel később, 1917-ben a Magyar Könyvszemlében nyomtatásban is megjelent – a neves kroatista, Bajza József (1885–1938) vetette papírra, aki, mielőtt 1923-ban a horvát nyelv és irodalom rendes tanárává nevezték volna ki a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen, 1906-tól, tizenhét éven keresztül az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa volt. A pályáját irodalomtörténészként kezdő Bajza figyelme itteni kollégája, az 1905 és 1908 között a Múzeumban gyakornokoskodó horvát történész, Milan Šufflay hatására fordult Horvátország felé. A „*Könyvtárunk balkáni feladatai*” című dolgozat egyik legkorábbi délszláv tárgyú írása, melyben a gyűjtemény létrehozása mellett érvelve a magyarság balkáni népekkel való kapcsolatait elemzi. E munkájának bemutatásával egyúttal tisztelegni is szeretnék a kiváló tudós előtt halálának 2013. január 8-án esedékes 75. évfordulója alkalmából."

A rendezvény programja [2]
2012/11/13 - 11:15

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/nemzeti-konyvtar-balkani-feladatai-bajza-jozsef-1915

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Bajza-Jozsef-portre-kis.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/mindennapi-elet-politikai-gazdas%C3%A1gi-aspektusai-19-20-szazadban-program.pdf
[3] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek